Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Jednoczynnikowa analiza wariancji

Zadania dr Marcin Szymkowiak i mgr Maciej Beręsewicz

UWAGA: Wszystkie zadania zanajdują się w pliku Testowanie_wielu_średnich.xlsx. UWAGA: Zadania z gwiazdką (*) na tę chwilę Państwa nie obowiązują.

1. Zadania

Zadanie 1. Badano czterema metodami czas krzepnięcia osocza krwi u dziesięciu losowo wybranych pacjentów. Otrzymano następujące wyniki:

Metoda 1	Metoda 2	Metoda 3	Metoda 4
9,1	10	10	10,9
8,9	10,2	9,9	11,1
8,4	9,8	9,8	12,2
12,8	11,6	12,9	14,4
8,7	9,5	11,2	9,8
9,2	9,2	9,9	12
7,6	8,6	8,5	8,5
8,6	10,3	9,8	10,9
8,9	9,4	9,2	10,4
7,9	8,5	8,2	10

Przyjmując poziom istotności $\alpha=0,05$ sprawdź czy średni czas krzepnięcia osocza krwi jest taki sam dla każdej metody. W tym celu:

- Zastosuj analizę wariancji,
- Sprawdź założenie o jednorodności wariancji zmiennej objaśnianej w grupach*,
- Sprawdź założenie o normalności rozkładu zmiennej objaśnianej w populacjach (test Bartletta)*.

Zadanie 2. Spółka Gulfstream Aerospace wyprodukowała trzy różne prototypy samolotu, z których jeden mógłby być masowo produkowany jako najnowszy wielki odrzutowiec pod nazwą Gulfstream IV. Każdy z trzech prototypów miał nieco odmienne cechy, które mogłyby mieć pewne konsekwencje dla sprawności samolotu. W toku procesu decyzyjnego, który miał doprowadzić do ustalenia, jaki rodzaj samolotu będzie ostateczny produkowany, zatrudnieni w spółce inżynierowie zainteresowali się tym, czy trzy wyprodukowane prototypy mają mniej więcej ten sam przeciętny zasięg lotu. Każdemu z prototypów wyznaczono losowo trasę 10 przelotów i godziny odlotu. Mierzono zasięg lotu przy pełnych zbiornikach paliwa. Dane o zasięgu trzech prototypów podaje tabela (w milach).

- Czy wszystkie trzy prototypy mają ten sam przeciętny zasięg? Przyjmij poziom istotności $\alpha=0,05$.,
- Sprawdź założenie o jednorodności wariancji zmiennej objaśnianej w grupach (test Levene'a)*,
- Sprawdź założenie o normalności rozkładu zmiennej objaśnianej w populacjach*.
- W przypdaku odrzucenia hipotezy zerowej o równości średnich zastosuj test najmniejszych istotnych różnic*.

Prototyp A	Prototyp B	Prototyp C
4420	4230	4110
4540	4220	4090
4380	4100	4070
4550	4300	4160
4210	4420	4230
4330	4110	4120
4400	4230	4000
4340	4280	4200
4390	4090	4150
4510	4320	4220

Zadanie 3. Podane poniżej liczby to dane o wielkości sprzedaży przy zastosowaniu trzech różnych metod sprzedaży.

Metoda 1	Metoda 2	Metoda 3
21	27	18
20	28	17
22	22	19
25	29	24
24	32	20
19	37	17
26	33	19
18	34	22
24	28	20
25	29	21
25	29	24
27	32	18
29	35	18
19	37	22
20	28	21
23	27	17
18	32	21
27	31	20
22	26	19
23	35	18
24	29	23
20	34	21

- $\bullet$ Przyjmując poziom istotności $\alpha=0,05$ sprawdź czy średnia sprzedaż produktu jest taka sama dla każdej metody.
- Sprawdź założenie o jednorodności wariancji zmiennej objaśnianej w grupach (test Browna-Fostytha)*,
- Sprawdź założenie o normalności rozkładu zmiennej objaśnianej w populacjach*.
- W przypdaku odrzucenia hipotezy zerowej o równości zastosuj test post hoc Tukeya*.

Zadanie 4. Wśród 162 mieszkańców województwa śląskiego zostało przeprowadzone badanie dotyczące dokonywania zakupów w hipermarketach oraz supermarketach. Badanie miało na celu poznanie, jakie sklepy cieszą się największą popularnością wśród badanych osób oraz jaki powód decydował o robieniu największych zakupów w danym sklepie. Badanie objęło osoby w różnym wieku i różnej płci. Sklepy, które wzięto pod uwagę: Auchan, Biedronka, Agent, Hypernova, Leader Price, Real, Albert, Carrefour oraz inne. Główne czynniki, które mają wpływ na dokonywanie przez badanych respondentów zakupów w danym sklepie to: częste promocje (P1), produkty dobrej jakości (P2), bliska lokalizacja (P3), godziny otwarcia (P4), niskie ceny (P5), duży wybór towarów (P6) oraz łatwy dojazd (P7).

- Przyjmując poziom istotności $\alpha = 0,05$ sprawdź czy średnie wydatki na żywność w sklepach nie są zróżnicowane w zależności od sklepu,
- Przyjmując poziom istotności $\alpha=0,05$ sprawdź czy średnie wydatki na żywność nie są zróżnicowane w zależności powodu zakupów,
- Sprawdź założenie o jednorodności wariancji zmiennej objaśnianej w grupach (test Bartletta)*,
- Sprawdź założenie o normalności rozkładu zmiennej objaśnianej w populacjach*.
- W przypdaku odrzucenia hipotezy zerowej o równości zastosuj test post hoc Tukeya*.